

František Škvrnda st.: Nová búrka nad slovenským „štvrkoaličným“ močiarom

- CZ24 News | 21. července 2022

SLOVENSKO: Po tom čo predvádza už takmer dva a pol roka slovenská vládna „štvrkoalícia“ to vyzerá tak, že je skoro márne venovať sily racionálnej analýze jej konania. Možno ide už len o trojkoalíciu, lebo poslanecký klub strany Za ľudí zanikol 8. septembra 2021, potom ako sa strana „scvrkla“. Problém, aké môže mať v „štvrkoalícii“ postavenie strana, ktorá disponuje v parlamente 4 poslancami, je len jednou z nespočetných anomálií, ktoré sprevádzajú súčasnú slovenskú vládnu moc. Žiaľ, keď to chceme analyzovať, odhrnieme akoby len jednu šupku na cibuli a čím viac šupiek odstránime, tým viac zistujeme, že je pokazená.

Čoraz ťažšie je hodnotiť aktivity, ktoré sú bez akejkoľvek sebareflexie a primerane nereagujú ani na stav a nálady v spoločnosti. „Štvorkoalícia“ len tupo opakuje, že musí vydržať, lebo znovu by sa dostala k moci nejaká mafia, ktorá máta v hlave hlavného vodcu, ale aj ďalších jej predstaviteľov. A to každý deň pribúdajú nové nepríjemné a zlovestné otázky, ktoré súvisia s konaním „štvrkoalície“, pričom tie zo včera, predvčera, pred týždňom... zostali nezodpovedané. Ani pri najlepšej vôli odpovedať na to, prečo je toľko chýb, omylov, porušení noriem práva i ľudskej morálky, ale aj podvodov atď., sa nedá, lebo konanie „štvrkoalície“ je pre „zvyšok“ spoločnosti nejasné a ťažko pochopiteľné, lebo neraz má príchut' trestania či pomsty.

Zložitá je zaoberať sa tým, čo vystupuje ako antisociálna, zlomyseľná obluda so sklonom k ponižovaniu protivníkov, ako aj každého, kto s ňou nesúhlasí. **Problém súhlasu s konaním „štvrkoalície“ spočíva aj v tom, že čím dlhšie je pri moci, tým sa viac háda medzi sebou.** Ona vlastne ani nepotrebuje opozíciu, nehovoriac už o národe či občanoch, lebo v politicko-mocenských bojoch si vystačí sama so sebou. Na odpovede, ktoré sa jej kladú zvonku, nechce a ani nevie odpovedať, lebo na to nemá politický, morálny ani intelektuálny potenciál.

Opatrenia, ktoré prijíma ako na bežiacom páse (v parlamente príliš často v skrátenej forme), nepredstavujú systémové riešenie problémov spoločnosti či štátu. Majú výrazne populistický charakter a spravidla v nich ide o to, aby predkladateľ „bodoval“ za svoju stranu (vodcu). Ďalšie časti „štvrkoalície“ sa pri tom tiež snažia zviditeľniť, ale často preferujú vlastné záujmy. Jednota „štvrkoalície“ sa zatiaľ prejavila najviac pri odvolávaní členov vlády, ale v budúcnosti nie je zaručené, že vydrží. **Už čoskoro sa môže stať, že niektorého z plejády neschopných a arogantných ministrov sa opozícii podarí odvolať.**

Zlom - memento - vo fungovaní štvorkoalície predstavovalo neschválenie vydanie Róberta Fica do väzby 4. mája 2022. Prvýkrát sa stalo, že hlasovacia mašinéria „štvrkoalície“ zlyhala napriek tomu, že podľa hlavného vodcu išlo takmer o otázku jej života a smrti.

Pri obraznom vyjadrení pôsobenia „štvrkoalície“ nám napadajú prirovnania k tvorom zo živočíšnej ríše. Bojíme sa však, že ochrancovia zvierat by voči tomu mohli protestovať, lebo by to považovali za urážku týchto tvorov. A tak radšej siahneme po príklade z mechaniky. Koalícia sa po mnohých sporoch a krízach (spojených s nadávkami, „podpásovými“ údermi a pod.) začína podobať monštruóznej štvorkolke, na ktorej je každé koleso iné a krúti sa aj ináč. Avšak v protiklade k zákonu mechaniky monštrum stále ide. Pritom mu zle funguje motor, ktorý je príliš hlučný a vypúšťa priveľa zápachajúceho dymu. Stretnúť ho na riadnej ceste by bolo nebezpečné, ale po politických chodníkoch táto ozrta bez problémov jazdí a hrozí tým, že zmetie všetko, čo sa jej

postaví do cesty.

Pasažierov štvorkolky totiž tvoria najmä poslanci „štvorkoalície“ v parlamente, ktorí sú potrební na schvaľovanie čohokoľvek, čo napadne ich vodcov, neraz poslúchajúcich nadnárodné a nenárodné „rady“ zvonku – z USA a NATO, ale aj EÚ. Tí, čo sa na štvorkolke „vezú“, vedia, že sa nesmie zastaviť. Nie je totiž nijaká zázračná dielňa, kde by ju vedeli opraviť a znovu uviesť do chodu a tak by mnohí z jej „cestujúcich“, azda aj väčšina, prišla o benefity z „jazdy“. A poniektorých môže čakať aj horší osud, lebo sa boja, vedia, že konali zle a zneužívali pri tom moc, ktorú mali.

Udalosťou, ktorú treba zdôrazniť, je, že dosiaľ nedostatočne objasnená smrť bývalého prezidenta Policajného zboru Milana Lučanského v kolúznei väzbe nesie znaky vážneho zlyhania štátnych orgánov v oblasti vyšetrovania a väznenstva. Systém udavačstva, ktorý ho dostal do väzby, dosiahol kolosálnych rozmerov a je svetovým unikátom. Nikde inde v tak krátkom čase a v takom množstve nebolo obvinených toľko osôb z organizovanej zločinnosti. Avšak škandály, aféry a podvody „štvorkoalície“ spojené s porušením práva, demokratických noriem atď., zostavenie úplného zoznamu ktorých sa pomaly stáva už úlohou pre malý výskumný ústav, sa blahosklonne prehliadajú.

Je priveľa dôvodov, aby „neštandardná štvorkoalícia“ bola najradšej, keby všetci, ktorí s ňou nesúhlasia, alebo nebodaj ju chcú kritizovať, mlčali. Ospravedlňujeme sa čitateľom za prívlastok „neštandardná“, ktorý je príliš korektný až eufemistický. Nechceme však skĺznuť do vulgarizmov a slizkosti, ktorými sa to tak hemží nielen vo vyjadreniach hlavného vodcu „štvorkoalície“, ale aj viacerých jej ďalších predstaviteľov (a samozrejme aj stúpencov) na rôznych úrovniach a v rôznych oblastiach pri mnohých príležitostiach.

Hlavným argumentom, ktorým „štvorkoalícia“ odôvodňuje svoju pochybnú existenciu a aktivity, je „lebo Fico“ v nevyčerpatelných variantoch nezmyselných, lživých ale aj výhražných vyjadrení. Naposledy sa tým zaskvel 16. júla po kritike nákupov vozidiel 8×8 pre Ozbrojené sily SR minister obrany preslávený svojim hulvátskym slovníkom.

Ak sa pozrieme na to, aký má verejnosť vzťah k moci a predstaviteľom „neštandardnej“ štvorkoalície, tak sa zosype chabý, slabomyselný argument, že vraj nikto okrem mafiánov a ich komplicov nechce, aby sa vrátila stará vláda. Nechceme článok zahlcovať číselnými údajmi, ale poukážeme aspoň na dva fakty.

Prvým faktom sú prieskumy preferencií politických strán a hnutí. Na Slovensku voči nim nie je vysoká dôvera, lebo výsledky volieb sa od prezentovaných preferencií často odlišujú. Ich význam nebudeme nadhodnocovať, ale treba vidieť, že niečo o atmosfére v spoločnosti naznačujú. V tabuľke Rozmedzie preferencií politických strán a hnutí v druhom štvrtroku 2022 uvedieme rozmedzie hodnôt, ktoré sa zistili vo výskumoch troch agentúr. Agentúra AKO uskutočnila prieskumy v apríli, máji a júni, agentúra Focus v apríli, máji a júni a agentúra Polis v apríli.

Druhým faktom je dôvera, resp. nedôvera k vybraným politikom, ktoré však majú relatívnejší charakter. Respondentom sa spravidla predkladá zoznam vybraných politikov, ku ktorým sa majú vyjadriť, pričom často ide len o vodcov strán a hnutí, prípadne o najvyšších ústavných činiteľov. Aktuálne možno uviesť, že v prípade B. Kollára je pre respondenta ťažké sa rozhodnúť, či ho bude hodnotiť ako predsedu NR SR alebo predsedu hnutia Sme rodina.

Tabuľka 1 – Rozmedzie preferencií politických strán a hnutí

v druhom štvrtroku 2022 (v %)

Strana, hnutie	AKO	Focus	Polis
Hlas – sociálna demokracia	18,0 – 20,2	19,0 – 20,5	19,0
Smer – slovenská sociálna demokracia	14,5 – 14,8	14,4 – 15,1	16,7
Sloboda a Solidarita	14,0 – 14,3	9,6 – 11,1	10,2
Progresívne Slovensko	8,7 – 9,9	7,3 – 9,1	6,2
Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti	8,5 – 9,4	7,1 – 8,1	8,1
Kresťanskodemokratické hnutie	6,4 – 7,4	6,3 – 6,7	6,5
Sme rodina	5,7 – 6,6	5,6 – 7,6	6,2
Republika	5,2 – 6,2	6,8 – 6,9	4,9

Spracované podľa údajov na webovej stránke TERAZ Preferencie prieskumy preferencií pre parlamentné voľby (prístupné na <https://preferencie.teraz.sk>)

Ak by sme stručne komentovali uvedené údaje, tak sú jednoznačné, ale iné ako tvrdia predstavitelia „neštandardnej štvorkoalície“. Do NR SR by sa podľa prieskumov malo šancu dostať 8 strán – okrem vládno-koaličných (OLaNO, Sme rodina a SaS), to boli ešte Hlas, Smer, PS, KDH a Republika (iba v 6 prieskumoch, lebo podľa Polisu v apríli mala preferencie len 4,9 %). Ani raz sa tam nedostala iná strana či hnutie, ani chradnúca koaličná Za ľudí.

V tomto štvrtroku sa na prvých dvoch miestach umiestnili vždy Hlas a Smer, ktoré získali spolu od 29,2 do 35,7 % a až päťkrát to bolo viac ako jedna tretina preferencií. Súhrn hlasov pre koaličné strany sa pohyboval od 24,3 do 29,5 %, ale ani raz nebol vyšší ako pre Hlas a Smer spolu. Až trikrát to bolo menej ako štvrtina preferencií. Strany, ktoré tvoria „štvorkoalíciu“ ani v jednom prieskume nemali dosť kresiel, ktoré by dostali podľa preferencií na to, aby mohli zostaviť vládu. A to odhliadneme od vyjadrenia, že SaS už druhýkrát do koalície s OLaNO nepôjde.

„Štvorkoalícia“ prehráva boj o voliča na celej čiare. Nové voľby, nech sa uskutočnia či už predčasne alebo v riadnom termíne, budú koncom jej moci. Mocenskou katastrofou sa stanú pre OLaNO (a Za ľudí skončia aj s hanbou v prepadisku slovenských politických dejín ako ďalšia zo strán na jedno použitie). Iná otázka je, ako bude vyzerat koalícia, ktorá vzíde z nasledujúcich parlamentných volieb. OLaNO má najmenší koaličný potenciál (menší aj ako Republika) a impertinentne poznamenáme, že po koalícii s ňou ani pes neštekne.

Aktuálne doplníme údaje z najnovšieho prieskumu agentúry AKO, ktoré sa zverejnili 17. júla a zohľadňujú už atmosféru, ktorá nastala po koaličnej kríze. Preferencie sú nasledovné: Hlas – 20,0 %, SaS – 14,7 %, Smer – 14,6 %, Progresívne Slovensko – 10,8 %, OLaNO – 9,2 %, KDH – 7,2 %, Sme rodina – 6,0 %, Republika – 5,4 %. Zaujímavé je, že vyššie preferencie pre SaS ako pre Smer v tomto roku zisťujú iba prieskumy agentúry AKO (v júli to bolo druhýkrát). Hlavný trend však zostal a Hlas a Smer mali viac ako tretinu preferencií a preferencie koaličných strán sú nižšie.

K druhému faktu uvedieme, že prieskum dôvery a nedôvery k vybraným politikom bol v uplynulom štvrtroku len raz a ani ten nedopadol pre štvorkoalíciu povzbudivo. Podľa prieskumu agentúry Focus v máji mali najvyššiu dôveru P. Pellegrini, Z. Čaputová, R. Sulík, R. Fico, E. Heger a B. Kollár. Horšie to bolo s nedôverou. Najväčšiu nedôveru mali I. Matovič, M. Kotleba, V. Remišová, A. Danko, B. Kollár a E. Heger. Zaujímavým faktom bolo, že v tomto prieskume ani jeden zo súčasných slovenských politikov nemal medzi respondentmi vyššiu dôveru ako nedôveru. Zdôrazníme, že dvojica politikov preklínaných „štvorkoalíciou“ – R. Fico a P. Pellegrini, mala nižšiu nedôveru ako ktorýkoľvek z vodcov vládnych strán i súčasný premiér. Takže s tými obavami z návratu „ficovsko-smeráckej mafie“, ktoré vo dne v noci mátajú „štvorkoalíciu“, to je v realite celkom ináč.

Nebudeme sa podrobne zaoberať obsahom a charakterom súčasnej krízy – búrkou nad „štvrkoaličným“ politickým močiarom. Poukážeme len na niektoré „zaujímavosti“. Zdôrazníme, že pohyb v močiaroch sa stále snaží kontrolovať I. Matovič, ktorý je aj zdrojom najväčšej časti problémov vládnej moci a aj teraz je jedným z hlavných protagonistov krízy.

Prvá zaujímavosť je v tom, že R. Sulík, ktorý má zrejme stále traumu z toho, že priviedol k pádu vládu I. Radičovej v roku 2012 (to, k čomu došlo v apríli 2021, nebol pád vlády, len jej kozmetická úprava v duchu ironického „škatule, hýbte sa“), stanovil tentokrát prefíkane dlhý čas na riešenie problému. Takmer dva mesiace v súčasnej vnútro politickej i medzinárodnej situácii, sú časom, v ktorom môže dôjsť k mnohým zmenám a kríza nadobudne inú podobu.

Druhá spočíva v tom, že typicky sulíkovsky špekulantsky koalíciu slovami opustil, ale právne v jej vláde naďalej funguje. Požaduje vypracovanie novej koalíčnej zmluvy, ale formálnym problémom môže byť strana Za ľudí, z ktorej medzitým šesť jej poslancov prešlo do SaS. Pripomenieme, že politický cirkus s patetickými rezignáciami a spätným behom o dušu na funkcie častí koalície predviedla už pri „veľkej zmene“ 1. apríla 2021.

Tretia zaujímavosť súvisí s tým, že R. Sulík tvrdí, že ak aj z vlády odíde, ani tak ju nepovalí. Treba vraj dovládnuť v tejto „formácii“ do riadneho konania volieb. Pri tom v parlamentnej matematike zrejme „prešibane“ počíta s tým, že koalícia bude mať po odchode SaS formálne len 65, resp. 67 hlasov. Z toho má byť v poslaneckom klube OĽaNO 48 a v Sme rodina 17 poslancov. O klube Sme rodina médiá pretriasajú, že by k nim mohli pribudnúť J. Šimko (pôvodne Kotlebovci – ĽSNS) a R. Tabák (pôvodne OĽaNO). Oklieštená koalícia sa môže spoľahnúť aj na 4 poslancov zo zvyškov Za ľudí. Spolu to je 71 poslancov. Okrem toho sa dajú rôzne využiť aj 6 nezaraďení poslanci, ktorí odišli (alebo boli aj vylúčení) z pôvodnej „štvrkoalície“. Takže väčšina by sa dala „zabezpečiť“, lebo od čias vlády M. Dzurindu poznáme fenomén „kupčenia“ s hlasmi poslancov. No a v prípade núdze môže zahlasovať aj niekto zo SaS v záujme toho, aby „koalícia predsa len dovládla“.

Nebudeme sa preto zaoberať možnosťou vytvorenia menšinovej vlády. Tá má minimálne dva háčiky. Prvý je v tom, ako sa zabezpečí, aby si cez nominantov OĽaNO nezachoval vplyv na vládu I. Matovič. Druhý spočíva v tom, že ak vyjde SaS z vlády, stratí možnosť ovplyvňovať prinajmenšom vývoj v oblastiach, kde dnes vedie rezorty. Škodoradostne doplníme, že právny štát na Slovensku by možno aspoň trochu pookrial, ak by odišla z funkcie ministerka spravodlivosti (pôvodne Za ľudí, dnes sa hlási k SaS).

Okrem toho je otázkou čo urobí súčasný premiér a prezidentka. Ide síce o nevýrazné politické figúrky, o ktorých skutočných názoroch sa toho veľa nevie, ale politiku na Slovensku radi mútia, neraz aj pod vplyvom zahraničia.

Musíme konštatovať aj to, že R. Sulík nemá na svojej politickej tvári v tejto koalícii už takmer nijakú kožu. To, koľko sa už navyhráždal a napokon sa v tichosti vždy (aj po urážkach) stiahol, je aj v slovenskej politike unikát. V prípade človeka s takýmto politickým profilom nie je nič nemožné, ale všetko je aj relatívne. Preto sa objavujú hlasy, že zase sa nič nestane.

Záverom subjektívne a nekorektne vyjadríme želanie, aby nielen táto vláda, ale aj celá moc „štvrkoalície“ a podľa možnosti, čo najskôr padla. Fungovanie „neštandardnej štvrkoalície“ trvá už tak dlho, že je na hranici chápania toho, čo vlastne politika je. Žiaľ výsledkom tohto bezuzdného a nezmyselného vládnutia je mnohostranný a hlboký rozvrat všetkého, čo sa asi vládnuou mocou rozvrátiť dá. Bolo by politickým zázrakom, keby táto koalícia dovládla do konca svojho mandátu, ale v časoch pôsobenia neoliberalnej globalizácie v malých štátoch nič nie je nemožné. Napriek tomu, alebo možno práve preto, sa musí pokračovať v kritike súčasných pomerov na Slovensku (i na svete), ktorá

poukazuje na anomálie a potrebu ich odstránenia. Čím dlhšie a viac tieto anomálie pôsobia, tým viac škodia a zhoršujú sociálno-ekonomickú i celospoločenskú situáciu na Slovensku (i vo svete).

AUTOR: František Škvrnda st.

[ZDROJ](#)